

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 56 (7386)

СУБОТА, 20 ЧЭРВЕНЯ

1942 г.

ПРАЧЫТАЙ ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

Пасланне п. Ф. Д. Рузвельта І. В. Сталіну

Я вельмі дзякую Вам за пасылку пана Молатава з тым, каб пабачыць мяне, і я з нецярплівасцю чакаю паведамлення аб яго шчаслівым прыбыцці назад у Савецкі Саюз. Візіт да нас быў вельмі здавальняючым.

Адказ І. В. Сталіна п. Ф. Д. Рузвельту

Савецкі Урад таксама, як і Вы, пан Прэзідэнт, лічыць, што вынікі візіта В. М. Молатава ў ЗША былі зусім здавальняючымі.

Карыстаюся выпадкам, каб ад імя Савецкага Ураду выказаць Вам, пан Прэзідэнт, шчырую ўдзячнасць за той сардэчны прыём, які Вамі быў аказан В. М. Молатаву і яго спадарожнікам за ўвесь час іх прабывання ў ЗША.

В. М. Молатаў сёння вярнуўся ў Маскву.

ПАДПІСАННЕ ПАГАДНЕННЯ

ПАМІЖ СОВЕЦКІМ САЮЗАМ І ЗЛУЧАНЫМІ ШТАТАМІ АМЕРЫКІ АБ ПРЫНЦЫПАХ, ПРЫМЯНІМЫХ ДА УЗАЕМНАЙ ДАПАМОГІ У ВЯДЗЕННІ ВАЙНЫ СУПРОЦЬ АГРЭСІІ

11 чэрвеня 1942 года ў Вашынгтоне адбылося падпісанне Пагаднення паміж Урадамі Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі аб прынцыпах, прымянімых да аказання ўзаемнай дапамогі ў вядзенні вайны супраць агрэсіі. Ад імя Урада СССР Пагадненне падпісаў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол СССР у ЗША М. М. Літвінаў, ад імя Урада Злучаных Штатаў Амерыкі — Дзяржаўны Сакратар ЗША п. Кардэл Хэл.

Падпісанае Пагадненне, у якім Урад ЗША зноў пацвярджае, што ён і надалей будзе аказваць Савецкаму Саюзу ў барацьбе супраць агульнага ворага абаронную дапамогу ўзбраеннем і іншымі ваеннымі матэрыяламі, мае рад удакладненняў парадку прадстаўлення гэтай дапамогі. У аснову Пагаднення пакладзены прынцып узаемнай выгаднасці дапамогі, якую аказваюць адна другой абедзве краіны. Урады СССР і ЗША, палічыўшы мэтазгод-

ным адкласці канчатковае ўрэгуліраванне пытанняў, выцякаючых з аказваемай узаемнай дапамогі, заключылі данае папярэдняе Пагадненне аб прадстаўленні абароннай дапамогі і зафіксавалі ў ім некаторыя меркаванні, якія будуць прыняты пад увагу пры заключэнні будучага канчатковага пагаднення, у адпаведнасці з інтарэсамі абедзвюх краін, з інтарэсамі паляпшэння сусветных эканамічных адносін і з інтарэсамі падтрымання міру.

Як вядома, Пагадненне такога-ж

зместу было заключана паміж Злучанымі Штатамі Амерыкі і Вялікабрытаніяй 23 лютага 1942 года.

Адначасова з падпісаннем Пагаднення, Дзяржаўны Сакратар ЗША п. Кардэл Хэл і Пасол СССР М. М. Літвінаў абмяняліся нотамі, у якіх пацвярджаецца дагаворнасць паміж абодвымі Урадамі аб тым, што з падпісаннем Пагаднення апошняе замаявіць і робіць не маючымі моцы два папярэдніх пагаднення па таму-ж пытанню. Ніжэй публікуецца тэкст Пагаднення:

ПАГАДНЕННЕ

ПАМІЖ УРАДАМІ САЮЗА СОВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК І ЗЛУЧАНЫХ ШТАТАў АМЕРЫКІ АБ ПРЫНЦЫПАХ, ПРЫМЯНІМЫХ ДА УЗАЕМНАЙ ДАПАМОГІ У ВЯДЗЕННІ ВАЙНЫ СУПРОЦЬ АГРЭСІІ

Прымаючы пад увагу, што Урады Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі заяўляюць, што яны заняты агульнай справай, сумесна з усімі іншымі аднолькава мыслячымі дзяржавамі і народамі, накіраванай да стварэння асноў справядлівага і зрываллага агульнага міру, які забяспечвае законны парадак ім самім і ўсім іншым народам;

І прымаючы пад увагу, што Урады Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі, як удзельнікі Дэкларацыі Аб'яднаных Нацый ад 1 студзеня 1942 года, падпісаліся пад агульнай праграмай мэт і прынцыпаў, узаасобленых у сумеснай Дэкларацыі, зробленай 14 жніўня 1941 года Прэзідэнтам Злучаных Штатаў Амерыкі і Прэм'ер-Міністрам Злучанага Каралеўства ў Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі і вядомай пад імем Атлантычнай харты, да якой далучыўся таксама Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік;

І прымаючы пад увагу, што Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі рашыў, у развіццё Акта Кангрэса ад 11-га сакавіка 1941 года, што абарона Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік супраць агрэсіі жыццёва важна для абароны Злучаных Штатаў Амерыкі;

І прымаючы пад увагу, што Злучанымі Штатамі Амерыкі аказвалі і дзвяржаюць аказваць Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік сягоду ў справе супраціўлення Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік агрэсіі;

Памымаючы пад увагу мэтазгоднасць таго, каб канчатковае вызначэнне ўмоў, на якіх Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік атрымлівае ўказаную дапамогу, пасад, якія ў замяні павінны атрымаць Злучаныя Штаты Амерыкі, ўсё адкладзена да таго часу, пакуль не стане вядомым аб'ём абароннай дапамогі і пакуль ход падзей зробіць больш яснымі канчатковыя ўмовы і выгады, якія адпавядаюць агульным інтарэсам Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі садзейнічаючы стварэнню і падтрыманню міру ва ўсім свеце;

І прымаючы пад увагу, што Урады Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Злучаных Штатаў Амерыкі маюць агульнае жаданне заключыць цяпер папярэдняе Пагадненне аб прадстаўленні абароннай дапамогі і аб некаторых меркаваннях, якія будуць прыняты пад увагу пры ўстанаўленні вышэй пазначаных умоў, і паколькі заключэнне такога Пагаднення было ва ўсіх адносінах належным чынам вырашана, і ўсе акты, умовы і фармальнасці, якія належала зрабіць, выкананы або ўчынены да заключэння такога Пагаднення ў адпаведнасці з законамі як Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, так і Злучаных Штатаў Амерыкі, былі належным чынам зроблены, выкананы і ўчынены;

Ніжэйпадпісаныя, належным чынам упавноважаныя для гэтай мэты адпаведнымі Урадамі, згадзіліся аб ніжэйнаступным:

АРТЫКУЛ I.

Урад Злучаных Штатаў Амерыкі будзе прадаўжаць забяспечваць Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік тымі абароннымі матэрыяламі, абаронным абслугоўваннем і абароннай інфармацыяй, якія Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі дазволіў перадаваць або прадстаўляць.

АРТЫКУЛ II.

Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік будзе прадаўжаць садзейнічаць абароне Злучаных Штатаў Амерыкі і яе ўмацаванню і прадстаўляць матэрыялы, абслугоўванне, льготы і інфармацыю, у меру яго магчымасцяў.

АРТЫКУЛ III.

Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік не будзе, без згоды Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі, перадаваць, фармальна або фактычна, якія-б то ні было абаронныя матэрыялы або абаронную інфармацыю, атрыманыя ім у адпаведнасці з Актам Кангрэса Злучаных Штатаў Амерыкі ад 11-га сакавіка 1941 года, або дазваляць карыстанне імі каму-б то ні было, апрача пасадавых асоб, служачых або агентаў Урада Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

АРТЫКУЛ IV

Калі ў выніку перадачы Ураду Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік якога-небудзь абароннага матэрыяла або абароннай інфармацыі ўзнікне неабходнасць для гэтага Урада прыняць меры або зрабіць плацеж з мэтай поўнага забяспячэння ўсіх праў якога-небудзь грамадзяніна Злучаных Штатаў Амерыкі, маючага патэнтныя правы ў сувязі з вышэйпамянутымі абароннымі матэрыяламі або інфармацыяй, то Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік прыме гэтыя меры і зробіць такія плацежы, па прапанове Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі.

АРТЫКУЛ V.

Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, пасля заканчэння існуючага надзвычайнага становішча, зверне Злучаным Штатам Амерыкі, па вызначэнню Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі, тыя з атрыманых па гэтай Пагадненню абаронных матэрыялаў, якія акажуцца не знішчанымі, страчанымі або скарыстанымі і якія, па вызначэнню Прэзідэнта змогуць спатрэбіцца для абароны Злучаных Штатаў Амерыкі або Заходняга Паўшар'я або могуць быць якім-небудзь іншым чынам скарыстаны Злучанымі Штатамі Амерыкі.

АРТЫКУЛ VI.

Пры канчатковым вызначэнні выгад, якія будуць прадстаўлены Злучаным Штатам Амерыкі Урадам Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, будуць поўнасцю прыняты пад увагу ўся маёмасць, абслугоўванне, інфармацыя, льготы і іншыя выгады, прадстаўленыя Урадам Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік пасля 11-га сакавіка 1941 года, атрыманыя і прынятыя Прэзідэнтам ад імя Злучаных Штатаў Амерыкі.

АРТЫКУЛ VII.

Пры канчатковым вызначэнні выгад, якія будуць прадстаўлены Злучаным Штатам Амерыкі Урадам Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік у абмен за дапамогу, аказаную ў адпаведнасці з Актам Кангрэса ад 11-га сакавіка 1941

года, іх умовы павінны быць такімі, каб не толькі не перашкаджаць гандлю паміж гэтымі двума краінамі, а наадварот, садзейнічаць узаемна выгадным эканамічным адносінам паміж імі і паляпшэнню сусветных эканамічных адносін. З гэтай мэтай яны павінны пралужаць магчымасць узгодненых Злучаных Штатаў Амерыкі і Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, да якіх маглі-б дадацца і другія аднолькава з імі мыслячыя дзяржавы і якія былі-б накіраваны да расшырэння, шляхам адпаведных міжнародных і ўнутрыдзяржаўных мерапрыемстваў, вытворчасці, скарыстання рабочай сілы, а таксама абмену і спажывання тавараў, што складае матэрыяльную аснову свабоды і дабрабыту ўсіх народаў, да знішчэння ўсіх форм дыскрымінацыі ў міжнародным гандлі і да скарачэння пошлін і іншых гандлёвых бар'ераў і наогул к дасягненню ўсіх эканамічных мэт, выказаных у сумеснай Дэкларацыі Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі і Прэм'ер-Міністра Злучанага Каралеўства ад 14-га жніўня 1941 года, да якой далучыўся таксама Урад Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

У магчыма хуткім часе будуць пачаты перагаворы паміж двума Урадамі з мэтай вызначэння, у святле пануючых эканамічных умоў, найлепшага спосабу дасягнення вышэйуказаных мэт іх уласнымі ўзгодненымі дзеяннямі, а таксама забяспячэння ўзгодненых дзеянняў з боку аднолькава з імі мыслячых урадаў.

АРТЫКУЛ VIII.

Гэтае Пагадненне ўступіць у сілу з гэтага дня. Яно будзе аставацца ў сіле да тэрміну, які павінен быць узгоднены паміж абодвымі Урадамі.

Падпісана з прыкладаннем пячатак у Вашынгтоне ў двух экзэмплярах 11 чэрвеня 1942 года.

МАКСІМ ЛІТВІНАУ
Пасол Саюза Савецкіх
Соцыялістычных Рэспублік
у Вашынгтоне.

КАРДЭЛ ХЭЛ
Дзяржаўны Сакратар
Злучаных Штатаў Амерыкі.

